

bb. 5/4. a Rajkin színház bucsuelőadása

k s/gg/gy/sr

1962. január 5.

a nagy sikerrel Magyarországon vendégszereplő világhírű leningrádi állami miniatűr színház pénteken este tartotta bucsuelőadását a petőfi színházban. a közönség hosszantartó tapsal bucsúztatta a kedves vendégeket. /mti/

- v é g e -

- 30 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI HATÁRŐLDŐI HÍREK

1962. január 6.

bb. 1. ezer mázsa takarmányt „tálatnak”, a télen a bakony vadjainak

vid i/gy/ká

1962. január 6.

a bakony és balatonfelvidék erdőségeiben az erdészek jó gazda módjára törődnek a télen mostonabb körülmények közé került vadakkal. fehérje- és vitamindús táplálékokkal őszől tavaszig igyekeznek fenntartani az értékes állomány jó kondícióját, ugyanakkor az etetéssel védik a fiatal telepítési erdőket az állatok kártévesztéstől. a bakony legnagyobb vadstűrségű területein a rásos etetőket már harmadszor töltötték meg szalastakarmánnyal. az őzeknek, szarvasoknak, vaddisznóknak, és a hasznos apróvadaknak bőven jut a csemegéből is: 1000 mázsa erőtakarmányt „tálatnak”, részükre a télen. e takarmány nagyrészt az ősszel összegyűjtött csermakk és vadgesztenye képezi, ezenkívül nagymennyiségben természetiek számukra az erdei tisztásokon takarmánykáposztát is. /mti/

bb. 2. uttörő „hajójavitó”, tápén

vid te/gy/ki

1962. január 6.

a szegeddel szomszédos tápé uttörői nevelőik irányításával nemrégiben vízi uttörőcsapatot alakítottak. a mintegy harminc tagú csapat arra alkalmas időben motorcsónakkal, kajakokkal, kenekkel táborozásra megy, s közben tanulmányozza a tiszamenti táj földrajzát, növény- és állatvilágát.

most a téli hónapokban szabadidejük egy részét tiz vízi-járművük javítására fordítják. ezt megkönnyíti számukra, hogy nemrég épült iskolájuk mellett megkapták az építőipari vállalat felvonulási épületét, s ebben valóságos kis hajójavitó üzemet rendeznek be. itt állítják fel esztengagépjüket és egyéb „üzemi”, felszereléseiket. /mti/

bb. 5. március végén érkezik hazánkban a Laterna magica

k s/gg/gy/sr

1962. január 6.

az első negyedév kiemelkedő kulturális eseményének ígérkezik a világhírű csehszlovák Laterna magica vendégjátéka. a prágai együttes számos nagyszerű külföldi vendégszereplés után, március utolsó napjaiban érkezik hazánkba, hogy itt első ízben mutassa be érdekes, ujszerű műsorát. /mti/

- 1 -

be 3. nyolcvan személyes turistaszállót létesít módon

vid te vm ki

1962. január 6.

A nőri borvidéket és a városi negységet az utóbbi években mind több turista kereste fel. két évvel ezelőtt a nőri állami gazdaság bor-muzeumot létesített módon és azóta még inkább megnövekedett a turisták száma, az ilyes is szívesen viszi bel-és külföldi utasait az érdekes múzeum megtekintésére.

A fejeér negyfelé irányos idegenforgalmi hivatala módon, a bor-muzeummal szemben, az idén nyolcvan személyes turistaszállót létesít, a szállító felavatására már a tavasszal sor kerül. /mti/

bb 4. póruljárt vesztegetők

i bc/tm vm sr

1962. január 6.

A megrendelések kiadásánál kisiparosokkal játszott össze reich györgy, amikor a konverta egyenirányító gyárban mint az anyagellátási osztály vezetője dolgozott. feladatához tartozott többek között, hogy műszerátalakítást és javítást bémunkában végzettessen. ezeket a munkákat a kisipari exportra termeltető irodánál rendelték meg. ha a gyár a megrendeléssel egyidőben megjelölte valamelyik kisiparos nevét is, akkor az illetőt bizták meg a munka elvégzésével. ezt a lehetőséget használta ki reich györgy. találkozott régi ismerőseivel, nádasi sándor és cseri dániel műszerész kisiparosokkal, s megemlítette nekik, hogy bémunkához juthatnak. a két műszerész kapott a lehetőségen. reich munkát juttatott nekik, s ezért viszonzásul a megrendelés összegének 10 százalékát kérte. nádasi ötezer forintot adott az osztályvezetőnek. cseri mintegy két és fél éven át több alkalommal kapott nagyobb megrendelést ezen az úton, s ezért mintegy 29.000 forintot juttatott reichnek. egy alkalommal még fényképészeti fénymérővel is kedveskedett neki.

A központi kerületi bíróság reich györgyöt kétféle büntető eljárással szemben elkövetett passzív vesztegetés büntetéseben mondta ki bűnösnek, s ezért egyévi és hathónapi börtönrre ítélte. egyben kötelezte, hogy a kapott mintegy 34.000 forint jogtalan vagyoni előnyt az állam javára fizesse meg. a vesztegető kisiparosok közül cseri dániel egyévi és kéthónapi, nádasi sándor tízhónapi börtönbüntetést kapott. /mti/

..

- 2 -

mti

bb. 6. a világhírű leningrádi filharmónikusok, neves külföldi karmesterek, lengyel, osztrák és szovjet szólisták hangversenyeznek januárban budapesten

i fe/gg/gy/sr

1962. január 6.

az év első hónapjában több neves külföldi vendégművész lép fel budapesten. a szomszédos osztráciából walter klier, több nemzetközi díjat nyert zongoraművész látogat el hozzánk, január 8-án a zeneakadémián tartja szólóestjét, a budapesti filharmóniai társaság január 15-i hangversenyének vendégkarmestere karel ancserl, a cseh filharmónikusok zenekarának világszerte ismert karnagya lesz.

szlobodkin szovjet csellóművész szólóestjére 13-án kerül sor a bartók teremben; műsorán bach, beethoven, händel, és szostakovics egy-egy műve szerepel. lengyelországból barbara hesse-bukowska zongoraművésznőt üdvözölhetjük két hangversenyen; 19-én a más szimfónikusokkal, pécsi istván vezényletével, viski jános zongoraversenyét adja elő, a bartók teremben is fel lép és scarlatti, mozart, schumann, szimanowski és debussy műveit tolmácsolja.

nagy várakozás előzi meg a világhírű leningrádi filharmónikusok zenekarának koncertjeit. a kiváló zenei együttes magyarországon először 29-én az erkel színházban, jevgenyij ravinszkij karmester vezényletével szostakovics 12. szimfóniáját és csajkovszkij 6. szimfóniáját szólaltatja meg. a leningrádi filharmónikusok zenekara 30-án a zeneakadémián szerepel arvid janszonsz szovjet karmester vezényletével. a hangversenyen közreműködik mihail vajman, neves szovjet hegedűművész.

a magyar állami hangversenyzenekarnak - két külföldi turnéja között - csupán egy hangversenye van: január 12-én nómeth gyula vezényletével a magyar pamutipar kulturothonában lép fel. az est szólistája jakov szlobodkin szovjet csellóművész. /mti/

..

- 3 -

mti

bb. 8. Ifjúsági irodalmi előadássorozat, diákkadémia -
a kisz segítségével a kerületi népművelési program kidolgozásában

i ni/gg/e sr

1962. január 6.

a kerületi kulturális műsorok résztvevőinek jelentékeny része ifjúságunk, egyetemi hallgató, vagy középiskolás diák. ezért a kerületi tanácsok a kisz-szel közösen gondoskodnak arról, hogy kellőszámu, színvonalas ifjúsági rendezvény szerepeljen a népművelés helyi programjában.

a 2. kerületi kisz-bizottság kulturális vonalon is jól képviseli az ifjúság érdekeit, s egyre nagyobb hozzáértéssel szervezi a fiatalok művelődését. jó munkájának eredménye, hogy ebben a kerületben szinte hagyománnyá váltak az ifjúság számára rendezett irodalmi előadássorozatok. a fiatalok érdeklődésére jellemző, hogy az előadássorozatra nyolcszázán váltottak bérletet. a mom művelődési házban január közepén kezdődő előadásokon a nyugat költőinek műveivel, továbbá józsef attila, radnóti miklós legszebb verseivel, a világirodalom és a mai magyar irodalom legkiválóbb alkotásaival ismerkednek meg a fiatalok, 23 fővárosi előadóművész tolmácsolásában. s egy jó ötlet, ami csak növeli az érdeklődést: minden műsort irodalmi fejtörő követ, amelynek győzteseit a helyszínen értékes tárgyereményekkel jutalmazzák.

a 3. kerületben működő 21 munkásakadémia között az idén önálló előadássorozatokkal szerepelnek a kisz-szervezetek: öt helyen szerveztek ifjúsági akadémiát, kettőt nagyüzemben, hárommal a lakóterületen. újszerű próbálkozás itt, hogy egyik-másik akadémiát már a hallgatóság soraiból választott társadalmi vezetőség irányítja. s hogy jól ismerik a fiatalok érdeklődését, bizonyítja a józsef attila művelődési ház ifjúság akadémiajában a közeljövőben sorra kerülő programja: pillantás a jövőbe címmel előadás, s utána az új égitest született című film vetítése; a barátság, szerelem, házasság című előadás szemléltetésére a szállnak a darvak című nagysikerű szovjet filmet választották. ugyanebben a művelődési házban 200 ifjú részvételével diákkadémia is indul. ennek programját is hasonló ötletességgel alakították ki. a kommunista erkölcsről szóló ismertetés lényegét például a ballada a katonáról című, nagyhatású szovjet film bemutatásával teszik még érthetőbbé a fiatalok számára. /mti/

4-
Zsolt

-4-

bb. 9. háromezernégyszáz új lakást kapnak az ötéves tervben a vegyipari dolgozók - munkásszállók, öltözők, fürdők, szellőzőberendezések a szociális beruházások között

i szf/lmé/e vg

1961. január 6.

a vegyiparnak az ötéves tervben előirányzott nagyarányú fejlesztését nemcsak hatalmas ipari beruházásokkal, új gyárakkal, üzemekkel, korszerű termelőberendezésekkel hajtják végre, hanem az ediginél fokozottabb szociális beruházásokkal is. a nehézipari minisztérium vegyipari ágazata a tervezésnél messzemenően szem előtt tartotta a minisztertanácsnak és a szot-nak azt a határozatát, hogy az új üzemeket el kell látni a szükséges szociális létesítményekkel, egészségügyi berendezésekkel, a régiek hiányait pedig minél tökéletesebben pótolni kell.

öt év alatt mintegy 600 millió forint jut szociális és egészségügyi célokra. az előirányzat nagyságát kifejezően érzékelteti, ha arányba állítjuk a hároméves terv szociális beruházásaival, amelyekre 185 millió forintot költöttek. különös gondot fordítanak arra, hogy az új üzemek dolgozóit korszerű, szép lakásba költöztessék. az új gyárak közelében 3400 lakást építenek öt év alatt, ezer-ezer lakást kap kazincbarcika és a tiszaszederkényi új város, a bővülő borsodi vegyikombinát, a berentei vegyiművek, illetve a tiszavidéki vegyikombinát dolgozói szolhokon a tiszamenti vegyiművek dolgozóinak 270, székesfehérvárott a könnyűfémmű munkásainak 200 lakást juttatnak. nagyobb lakásépítkezés lesz nyergesujfalun, komáromban és több más vegyipari központban. a magános dolgozókat munkásszálláson helyezik el. nagyobb szállót építenek kazincbarcikán s több más, új üzem szomszédságában. a régi üzemek között szinte alig akad, amelyeknek ne pótolná hiányzó munkásellátási intézményeit. sok új étterem, konyha, óvoda, bölcsőde nyílik 1965-ig.

nagy gonddal fejlesztik az üzemegészségügyi ellátást. egyik legfőbb törekvés, hogy a régi, rossz levegőjű üzemeket korszerű szellőzőberendezésekkel szereljék fel. több vállalatnál, így például a debreceni „biogál”, gyógyszergyárban, a budapesti kénsavgyárban, a lakk- és festékipari vállalatnál; a lardoline kőolajipari vállalatnál. már 1961-ben befejezték a szellőzőberendezések modernizálását. majdnem kifogástalanná vált tavaly a munkaruha-ellátás, amely a múltban a legtöbb panaszra adott okot. az ötéves terv első évében az üzemek több mint 35 millió forintot költöttek a dolgozók munkaruha-ellátására. a vegyipar minden egyes dolgozója körülbelül 500 forint értékű munkaruhát kapott tavaly. /mti/

8.55

9.30
Zsolt

-5-

bb. 10. új módszer a sörkő eltávolítására - egy év alatt 300 000 forint megtakarítás

1/tótr/rj vg

1962. január 6.

sörös hordókban, kádakban mindig vissza marad bizonyos mennyiségű sörkő lerakódás. ez idővel megvastagszik és nagy gondot okoz az eltávolítása. még ma is világszerte keresik a sörkő eltávolítás legjobb módját, amely gyors és biztos lenne anélkül, hogy károsítaná az edényzetet, vagy a dolgozók egészségét.

a hazai sörgyárakban már több mint egy éve jó eredményeket érnek el egy olyan szer alkalmazásával, amelyet a kőbányai sörgyár két szakembere állított elő. az új sörkő-eltávolító szer teljesen hazai nyersanyagokból készül, tisztító képessége lényegesen jobb az eddig ismert szerekénél és nem is rongálja úgy a hordókat, kádakat, mint az ismert külföldi termékek. az új szer az egészségre teljesen ártalmatlan, minden védőfelszerelés nélkül használható. alkalmazásával a söriparban egy év alatt mintegy 300 000 forint megtakarítást értek el.

az új eljárás nemzetközi szinten is érdeklődést váltott ki. az itt járt külföldi szakemberek felfigyeltek az eredményekre és kérték, hogy saját üzemükben is kipróbálhassák. /mti/

.-

bb. 12. szolnok megyében már csak egy község vár villamosításra

vid/te/ki/rj ki

1962. január 6.

a múlt év végéig szolnok megye községeiben, egy kivételével, mindenütt villanyfény váltotta fel a petróleumlámpákat. a megyei tanácsa határozata szerint az idén jászágót is bekapcsolják az elektromos hálózatba, s ezzel a megye minden községében lesz villany. /mti/

.-

-6-

8.59

9.21 *Zell*

bb 11. rendelet a termelőszövetkezetek szakmai vezetésének megerősítéséről

i ie szb ká

1962. január 6.

a napokban jelent meg a földművelésügyi miniszter rendelete a termelőszövetkezetek szakmai vezetésének megerősítéséről. a rendelettel kapcsolatban az mti munkatársa az alábbi tájékoztatást kapta a földművelésügyi minisztérium szövetkezetpolitikai főosztályán:

a közös gazdaságok nagyobb részében a vezetés kérdése megoldott, a szövetkezetek többsége mind politikai, mind szakmai szempontból megfelelő képzettségű vezetőkkel rendelkezik. ugyanakkor a gyengében gazdálkodó termelőszövetkezetek vizsgálatánál kitűnt, hogy a gazdálkodás alacsony színvonalának ezek jelentős részében elsősorban a vezetés gyengesége, a vezetők nagyüzemi tapasztalatainak, kellő szakmai hozzáértésének hiánya az oka. az egész termelőszövetkezeti mozgalomban most az az egyik legfontosabb feladat, hogy a gyenge szövetkezetek mielőbb elérjék legalább a közepesen gazdálkodók színvonalát, s ez a feladat meghatározza a szakmai vezetés megerősítésének fontosságát is. ezért mondja ki a termelőszövetkezetek gazdasági megerősítéséről szóló 3004-/4 -es kormányhatározat, s ennek nyomán a mostani rendelet is, hogy az idén már csak a gazdaságilag meg nem erősödött szövetkezetekbe lehet szakembereket átirányítani.

a rendelet több új intézkedést tartalmaz a szakemberek átirányításáról és állami támogatásáról. az idén van első ízben lehetőség arra, hogy elnökök, mezőgazdászok és könyvelők mellett állatorvosokat, gépészmérnököket, építésmérnököket és technikusokat is átirányíthassanak a szövetkezetekbe. a termelőstechnika mai színvonala ugyanis egyes, még gyenge szövetkezetek gazdaságában is indokolt, illetve a megszilárdításhoz feltétlenül szükséges a szakmai vezetés specializálása, az állategészségügyi, gépesítési, beruházási feladatok szakosított irányítása.

a szakemberek átirányításáról szóló régebbi rendeletek az elnököknek három, a mezőgazdászoknak és könyvelőknek két évre biztosítottak jövedelemkiegészítést. az új rendelet szerint ezentul valamennyi átirányított szakember három évig részesül állami támogatásban.

/folyt.köv./

9.33 *loot Zell*

- 7 -

bb 11. /rendelet a termelőszövetkezetek... 1. folyt./- szb

a rendelet kimondja azt is, hogy ha az 1962 előtt kihelyezett szakemberek továbbra is gazdaságilag meg nem erősödött szövetkezetben dolgoznak, az állam további két évre meghosszabbíthatja részükre a jövedelemkiegészítést. ez lehetővé teszi, hogy azok a szövetkezetek, amelyek nehéz természeti-közgazdasági adottságaik miatt két vagy három év alatt nem tudtak lényegesen magasabb gazdálkodási színvonalat elérni, ne veszítsék el a helyi viszonyokat már megismert, jól dolgozó szakemberüket. lehetőség van arra is, hogy a határidő letelte után a szakember a már megerősödött szövetkezetből más, még gyengén gazdálkodó közös gazdaságba menjen át, ugyancsak állami támogatással.

a 3004/4-es kormányhatározat alapján a gyenge termelőszövetkezetekben az idén ötszáz újabb szakember kezd dolgozni, akik munkaegység-részesedés mellett három évig előző keresetüknek 80 százalékát kapják jövedelemkiegészítésként. az állam most ennél is több szakember alkalmazásához nyújt segítséget az arra rászoruló szövetkezeteknek. a rendelet szerint ugyanis jövedelemkiegészítést kaphatnak azok az elnökök, mezőgazdászok és könyvelők is, akik nem átirányítással kerültek ugyan a szövetkezetbe, de a közös gazdaság még nem képes részükre megfelelő jövedelmet biztosítani. az állami támogatás összege ezekben az esetekben a szakember szakmai képzettségétől és gyakorlatától függően két évig havi 800-1500 forint.

a jövedelemkiegészítéssel kihelyezett szakemberek „tartalékát”, eddig kizárólag különböző állami intézmények, vállalatok, gazdaságok képezték. az idén az erős termelőszövetkezetek vezető beosztású tagjai /vezetőségi tagok, brigádvezetők, stb./ is átmehetnek más, gyengén gazdálkodó szövetkezetbe elnöknek, mezőgazdásznak vagy könyvelőnek, s ebben a munkakörben az állam részükre is jövedelemkiegészítést nyújt. ez az intézkedés mutatja, hogy a termelőszövetkezeti mozgalmak már nagyszámban nevelik ki saját kádereit, s bár sok helyen még szakemberhiánnyal küzdenek, számos szövetkezet már szakemberrel is tudja segíteni gyengébb társait.

az új rendelet intézkedik néhány, a termelőszövetkezetekben dolgozó valamennyi szakembert érintő kérdésről. ezek közül külön érdemes megemlíteni azt, amely a szakembereket az eddiginél is érdekelttettebbé teszi a közös gazdaság megszilárdításában. a rendelet szerint ugyanis azokat az elnököket és szakembereket, akik a gyenge szövetkezetek megerősítésében jó eredményt érnek el, a földművelésügyi miniszter jutalomban részesítheti.
/folyt.köv./

9.55

10.06

Zel

- 8 -

bb 11. /rendelet a termelőszövetkezetek... 2. folyt./- szb

a rendelet végül foglalkozik a termelőszövetkezetek szakemberutánpótlásának egyik igen fontos módszerével. több helyen dolgoznak már olyan fiatal szakemberek, akiknek egyetemi, főiskolai tanulmányai idején a szövetkezet biztosított társadalmi ösztöndíjat. ezt azonban csak a már megerősödött szövetkezetek tudták nyújtani. a rendelet most lehetővé teszi, hogy a gyenge szövetkezetek állami támogatást kapjanak társadalmi ösztöndíj alapításához. /mti/

--

bb 14. több mint tízezer vasuti kerékpárabroncsot készítenek törökországi exportra a lenin kohászati művek dolgozói

vid tr szb ki

1962. január 6.

a lenin kohászati művek dolgozói két évvel ezelőtt is jelentősebb tételű, mintegy ezerötyszáz tonna súlyú, vasuti kerékpárabroncsot szállítottak a külkereskedelmi szervek útján törökországba.

a múlt évben a török államvasutak újabb tekintélyes mennyiségű vasuti abroncs szállítására hirdetett pályázatot. a magyar ipar jó hírnevére és ezen belül a diósgyőri kohászok munkája iránti bizalomra mutat, hogy a 3.200 tonna abroncsra szóló rendelést a lenin kohászati műveknek juttatták, jóllehet az ajánlattevők között neves belga, angol, amerikai, nyugatnémet, sőt japán cégek is voltak.

a lenin kohászati művek termelésirányítói, az alapanyagot gyártó martin üzem, valamint az abroncsokat készítő nagykovácsműhely műszaki és fizikai dolgozói jól összehangolták munkájukat, hogy a fontos export feladatnak mielőbb eleget tehessenek. noha a szállítás csak az újév első negyedében esedékes, a 3.200 tonnát kitevő, több mint tízezer abroncsból ötezret, kifogástalan minőségben már utnak indítottak.

a dolgozók úgy határoztak, hogy a hátralevő mennyiséget is jóval az esedékes idő előtt, február végéig átadják. /mti/

--

10.00

10.16

Zel

- 9 -

bb 13. a dunai vasmű hetven dolgozója meggy az idén külföldi jutalomdíjra, kirándulásra

vid te szb ki

1962. január 6.

a dunai vasmű igazgatója és szakszervezeti bizottsága 1962-ben számos kiváló dolgozót jutalmaz díjmentes külföldi üdüléssel, vagy kirándulással. az idén hetven dolgozó részesül ilyen jutalomban. közülük sokan mennek a szovjetunióba, csehszlovákiába és az ndk-ba, egy husztágu csoport pedig a lengyelországi zakopanében tölt el több napot. /mti/

--

bb 17. 16 millió forinttal növelte a munkaegységek értékét a szatmári aprómag

vid ká/j szb ká

1962. január 6.

szabolcs megye szatmár-beregi táján, ahol többévtizedes hagyománya van az aprómag termesztésnek, bár az időjárás nem kedvezett a maghozó növényeknek, a termelőségüket tavaly mégis több mint 60 vagon lucerna- és vöröshere-magot adtak át a kereskedelmi szervezeteknek. ezért több mint 16 millió forintot kaptak, s ez az összeg túlnyomórészt a munkaegységek értékét növelte. a porcsalmai dózsa tsz a 246 mázsa vöröshere-magért félmillió forintot kapott, ami csaknem 10 forinttal növelte egy munkaegység értékét. hasonló bevétele volt a tarpai győzelem tsz-nek, míg a csengeri lenin, a tiszadobi táncsics és a panyolai szikra tsz negyedmillió forintnál többet kapott az aprómagért. /mti/

--

bb 18. újabb 30 baranyai termelőszövetkezetben tértek rá a juhtenyésztésre - az alföldről és a nyírségből érkeznek juhászok a mecsek vidékére

vid ká/j szb ká

1962. január 6.

a mecsek vidékén, főként a sásdi és a pécsváradi járásban sok az olyan magas fekvésű legelő, ahol szarvasmarhát már nemigen lehet tartani, a juhok számára viszont a terület ideális. az elmúlt hónapokban az állam 5000 kiváló tenyésztékű, magyar-fésűs, merinói anyajuhot juttatott az e vidéken gazdálkodó szövetkezetek részére, és így újabb 30 hegyvidéki közös gazdaság alakíthatta ki juhtenyésztését. a gyorsütemű növekedéshez kellő számú szakember és férőhely szükséges. a baranyai szövetkezetek az alföldről és a nyírségből hívtak meg juhászokat, s már 1961-ben több szakképzett juhász érkezett az alföldről és telepedett meg a mecsek vidékén. a „bevándorlás”, ez évben folytatódik. a nyájak megfelelő elhelyezésére 22 termelőszövetkezetben épült új juhodály. /mti/

--

10.10

10.10

Leh

bb 15. állami erőből több mint ötezer lakás épült fejér megyében 1965 végéig

vid te szb ki

1962. január 6.

a második ötéves terv időszakában állami erőforrásból 5081 lakás épült fejér megyében. ebből 3128 szövetkezeti lakás lesz. a nagyarányú fejlődés ellenére azonban az új lakások nem fedezik a szükségleteket, különösen székelyvároton. ezért a tanácsok minden rendelkezésre álló eszközzel segítik a munkások, alkalmazottak, termelőszövetkezeti parasztok egyéni házipitési törekvéseit.

az új lakások építésénél mind nagyobb teret kap a blokkos és paneles építési mód. a megyében állami erőforrásból épülő lakások 41.5 százaléka középblokkból, 41.7 százaléka panelből épül. az új lakások 47.5 százalékát távfűtéssel fűtik, gázvezetéket a lakások 84.8 százalékába vezetnek be és 58 százalékában lesz beépített butor. /mti/

--

bb 19. 70 millió forintot költenek az idén építkezésre szolnok megye termelőszövetkezetei

vid ká/j szb ká

1962. január 6.

szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezetei az idén ismét nagy összeget, körülbelül 70 millió forintot költenek építkezésre. a terveknek megfelelően, elsősorban a sertésenyésztés kiterjesztésének lehetőségeit teremtik meg, és összesen 21.000 férőhellyel építenek sertésfiasztatókat, hizlaldákat, süldő és kocaszállásokat. a beruházás jelentős részét fordítják új öntözőtelepek létesítésére. 25 millió forintos költséggel, mintegy 6500 holdon készítik elő az árasztásos és az esőztető öntözést. az öntözőtelepek kivételével minden létesítményt a szövetkezetek közös építőbrigádjai hoznak létre. ezek az építőbrigádok a legtöbb helyen már január első felében megkezdik a munkát. /mti/

--

- 11 -

10.15

10.15

Leh

bb 16. tizezer holdra elegendő vetőmag a Lajtahansági 1-es hibridkukoricából - nagyüzemi fajtaösszehasonlító kísérletek az állami gazdaságokban

i so/j szb ká

1962. január 6.

az állami gazdaságok főigazgatóságán most összesítik az elmúlt évi kísérletek eredményeit, amelyek számos területen értékes tapasztalatokat hoztak, különösen sokoldalú vizsgálatokat folytattak a gazdaságok a kukoricatermesztés nagyüzemi módszereinek kidolgozására.

a Lajta-hansági állami gazdaságban például 11.000 holdat vontak kísérlet alá, s többek között a komplex, mechanizált nagyüzemi termesztés módszereit, a korai hibridfajtákat tanulmányozták, és megkezdték egy saját, korai hibridkukorica-fajta elszaporítását. a gazdaság kiváló növénytermesztői az elmúlt évben már 10.000 holdra elegendő vetőmagot állítottak elő a Lajtahansági 1-es fajtájú hibridkukoricából. a megvizsgált 23 kukoricafajta közül a hansági talaján az mv-40-es, a kc-3-as és a w-291-es vált be a legjobban. a kísérletek igazolták, hogy a szuperszelektív vegyszerek, a nagyadagu műtrágya és az öntözés kedvezően befolyásolja az önköltséget. a gazdaságban szerzett tapasztalatok szerint ezen a vidéken a 24.000-es tőszám vált be a legjobban.

a bajaiak fajtaösszehasonlító kísérletén az mv-1-es vált be a legjobban, amely az aszályos esztendő ellenére 28,86 mázsával fizetett. békés-csongrádban az egyik legfontosabb kukoricatermesztő tájunkon magnézium műtrágyázással kísérleteztek, jó eredménnyel.

a balatonnagyberekai állami gazdaságban 8 nagyüzemi kísérlet szolgált a kukorica termésátlagainak fokozását. itt többek között a simazinos permetezés hatását és az optimális tenyészterület meghatározását tüzték napirendre. /mti/

bb 22. épül a mecseki uttörővasút

vid fm/ke szb fm

1962. január 6.

a mecseki állat- és növénypark, illetve a vidámpark összekötésére uttörővasút épül. a vasút egykilométeres nyomvonalán az erdőirtása befejezéshez közeledik és január közepéig odaszállítják a pályát építéséhez szükséges követ is. a pécsi és komlói üzemekben már készítik a mecseki uttörővasút felszerelési tárgyait. a vasút, - hasonlóan a mecsek számos más művelődési létesítményéhez - társadalmi munkában épül. /mti/

10.30

1040

Lel

- 12 -

bb 20. 1000 hektárral bővül a biharugrai halastavak területe
vid ká/j szb ká

1962. január 6.

a biharugrai halgazdaságot az öt éves tervbe 35 millió forintos beruházással bővítik. ebből többek között nagyüzemi kacsatenyésztésre alkalmas keltetőállomást és előnevelő telepet építenek, ugyanígy a gazdaság évente saját nevelésből 110.000 pecsenyekacsát adhat közfogyasztásra. ezenkívül többtízezer előnevelt kiskacsát szállítanak majd a tiszai- és a kőrös-vidék termelőszövetkezetének. a beruházások másik részét új halastavak építésére fordítják, s a gazdaság tóterülete összesen 1000 hektárral bővül. a tőépítés munkálatainak zömét már 1962-ben befejezik. számítások szerint a biharugrai halgazdaság a második öt éves terv végén a jelenleginél 10.000 mázsával több halat ad a népgazdaságnak. /mti/

--

bb 21. új leletekkel gazdagodtak a nagykunsági múzeumok

vid fm/ke szb dm

1962. január 6.

a nagykunság két régiségtára, a karcagi nagykun és a turkevei finta sándor múzeum többszáz értékes régészeti emlékekkel gazdagodott.

karcagon összegyűjtötték a kihaltfélben levő ősi nagykunsági mesterségek emlékeit. a múzeum birtokába került a híres karcagi mézeskalács-ipar teljes felszerelése. a szücs-mesterségből eredeti munkapadok, székek, világítólámpák, hímzett bundák kerültek a néprajzi gyűjteménybe. újabb csizmadia kisiparos felszereléssel és a kötélverő mesterség emlékeivel bővül a múzeum.

a turkevei finta sándor múzeum régészeti gyűjteményét a jelenkor történelmének dokumentumai egészítik ki. múzeumba kerültek az alföld egyik legnagyobb közös gazdasága, a vörös csillag termelőszövetkezet adatai. megőrzik az utókor számára az első közös szármokot, birtokleveleket. a múzeum egyévtizedes fennállása alatt hatezer néprajzi, képzőművészeti, helytörténeti, régészeti tárgyat gyűjtöttek. /mti/

--

10.35

- 13 -

Lel

bb 23. győr-sopron megye lakossága egy év alatt több mint nyolc-
millió forint értékű segítséget adott az óvodáknak, iskoláknak

vid fm/ke szb fm

1962. január 6.

a győr-sopron megyei tanács összesítette a megye óvodáinak és
iskoláinak tavaly nyújtott társadalmi segítségét. eszerint a megye
lakossága 1961-ben több mint 8 millió forint értékű munkával járult
hozzá az óvodák és iskolák színterítéséhez, csinosításához, a berende-
zések karbantartásához, s a politechnikai felszerelésekhez. a ha-
lászi óvodában például egy óvodásra 9.400 forint értékű társadalmi
munka jut. /mti/

bb 24. a villamosítás befejezése után az idén a falvak vízellá-
tása kerül előtérbe vas megyében

vid fm/ke szb fm

1962. január 6.

vas megyében az utóbbi években a községfejlesztési alapból és
társadalmi erőforrásból a villamosítás jelentette a legnagyobb kia-
dást. a múlt év végén befejeződött a villamosítás, jelenleg a megye
valamennyi helységében ég a villany. a felszabadult erőket most a
falvak vízellátásának javítására fordítják. elsősorban kőszeg város
és a járási székhelyek vízellátását oldják meg, majd fokozatosan a
nagyobb falvak is sorra kerülnek. kőszeg az idén többmillió forin-
tos költséggel csatornázzák. cellömölkön törpevízművet létesítenek
a község összefogásával.

a tervek szerint az idén 10-12 törpevízművet, vízhasználati
társulást hoznak létre a községekben. felkutatnak minden lehetősé-
get, hogy minél olcsóbban és hamarabb jó ivóvízhez juthassanak a
vidéki települések lakói. az eddig városi hatáskörű szombathelyi
vízművet megyei jellegű vállalattá fejlesztik. megfelelő szakember-
gárdát biztosítanak a vidék ivóvízellátásának javításához. /mti/

- 14 -

10.40

10.13 el

bb 25. félmillió vendég harkányban

vid fm/ke szb fm

1962. január 6.

harkányfürdőt tavaly ötszáz ezer vendég kereste fel, - százezer-
rel többen, mint 1960-ban. a gyógyvizéről híres fürdőhelyet a ta-
nács évről-évre fejleszti. 1961-ben új medence épült, jelentősen két-
ezer személyes öltöző épült, a melegvízes strand egy részét téli-
esítették és így harkány egész évben a fürdővendégek rendelkezésére
áll. mind nagyobb népszerűségnek örvend pécs-baranya dolgozó kö-
nyvtár harkány mint üdülőtény is: magánszemélyek az utóbbi két évben
300 nyaralót és vikendházat építettek fel harkányban. a melegvízes
fürdőmedencék téliesítésével párhuzamosan tolódik ki harkányban az
üdülés időtartama: így a helybeli máv üdülőben a korábbi négy hó-
napról áttértek a tizenkét hónapos üzemeltetésre, s így meghárom-
szorozódott a beutalható dolgozók száma.

tavasza tovább szépiit a harkányi fürdő. és üdülőkombinát: így
függő tekepályát építenek a strand területén, a medencéket övező
parkban szökőkút épül, a parkot rózsaligetekkel, célszaki növények-
kel díszítik, a közvilágítást neonfényre cserélik ki és az új év-
ben üzemel már a strand területén felépült, minden igényt kielégi-
tő vendéglátóipari kombinát is. /mti/

bb 26. az ország egyik legszebb és legmodernebb könyvtára lett
a békés megyei könyvtár

vid fm/ke szb fm

1962. január 6.

a békéscsabai megyei könyvtárat Lipták pál kossuth-dijas könyv-
tárvezető, festőművész tervei szerint hazánk egyik legszebb és leg-
korszerűbb könyvtárává alakították át. az új jelentősen bővített
olvasóterem egyben otthonos klub. modern, színes és kényelmes fo-
telekben, kis asztalok mellett olvashatnak, társalognak, tanul-
hatnak, vagy dolgozhatnak a könyvtár látogatói. az olvasók az
őszi-téli estéken odatelepedhetnek a nagy zöld cserépkályha erre a
célra épített padkájára is.

az átalakításra 250.000 forintot költöttek. /mti/

- 15 -

10.45

11-2 el

bb 27. elutazott hazánkból a rajkin színház

t s/tm szb hk

1962. január 6.

a hazánkban nagy sikerrel vendégszerepelt világhírű Leningrádi állami miniatűr színház művészei arkagyij rajkinnak, az oszszszk népművészetének vezetésével szombaton délelőtt elutaztak a magyar fővárosból. az együttes tagjait a pályaudvaron a művelődésügyi minisztérium, a kulturális kapcsolatok intézete, a nemzetközi koncert iroda munkatársai és a szovjet nagykövetség képviselői bucsúztatták.

/mti/

bb 7. ahol a molekulák szerkezetét kutatják - jelentős elméleti és gyakorlati értékű vizsgálatok az akadémia egyik új intézményében

i ms/gg szb sr

1962. január 6.

a magyar tudományos akadémia elnöksége a múlt év nyarán kémiai szerkezeti kutató laboratóriumot állított fel. a fiatal tudományos intézmény munkájáról dr. Lengyel sándor, az eötvös loránd tudományegyetem fizika-kémiai tanszékének professzora, a laboratórium vezetője a következőket mondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a laboratórium feladata részben alapkutatás, részben a gyakorlati felhasználás szempontjából olyan anyagok kémiai szerkezetének tanulmányozása, amelyeknek fontos tulajdonságai szoros kapcsolatban vannak a molekulák szerkezetével. főleg a nagymolekulájú anyagok szerkezetét vizsgáljuk, még pedig elsősorban fizikai eszközökkel és módszerekkel. a nagymolekulájú anyagok használata igen változatos, a különböző ipari alkalmazásoktól kezdve a biológiáig fontos a molekulák szerkezetének tisztázása.

az első pillanatban talán ellentmondásosnak tűnik, hogy a molekulákat alkotó atomok szerkezetét sok esetben sokkal jobban ismerjük, mint a molekulákét. különösen áll ez az ugynevezett óriás molekulákra, amelyek nem egyszer többszáz, sőt ezer atomból tevődnek össze és az anyag tulajdonságaiban nemcsak a molekulákat alkotó atomok száma és milyensége, hanem térbeli elrendeződése, egyszóval a molekulák szerkezete döntő szerepet játszik.

a laboratórium részben elméleti jelentőségű, ugynevezett alapkutatásokkal veszi ki részét a nagymolekulájú anyagok kémiájának hazai fejlesztéséből, részben pedig oly módon, hogy más tudományos és ipari kutatóintézetekkel együttműködve, konkrét szerkezeti vizsgálatokat végez. az utóbbi vizsgálatok azért fontosak, mert ezekkel tisztázni lehet bizonyos tulajdonságok és az anyag szerkezete közötti összefüggéseket.

/folyt.köv./

12.14

- 16 -

12.14
12.14

bb 7. /ahop a molekulák... 1. folyt./- szb

- az élet jelenségek titkainak feltárásában jelentősek a fehérjekutatások, amelyekben a biokémikusokkal működünk együtt. bizonyosfajta fehérjék szerkezetén kívül a fehérjeszarmazékok, illetőleg alkatrészek egyik csoportjának, a polipeptideknek szerkezetét és molekulanagyságát vizsgáljuk. ez a kérdés nemcsak a fehérjekutatás szempontjából jelentős, hanem azért is, mert a polipeptidek bizonyosfajta gyógyító hatást fejtenek ki például mint véralvadást-gátló szerek, vagy tuberkulosztatikus, vagyis a tuberkulózisbacillusok fejlődését és szaporodását gátló szerek. az egyetem szervezkémiai tantervén ilyen szert állítottak elő és mi most azon dolgozunk, hogy meghatározzuk a molekulák nagyságát, ugynevezett molekulasúlyát. a fehérjekutatásokkal kapcsolatosan kiterjesztjük vizsgálatainkat a fehérjeszintézisben nagy szerepet játszó, biológiailag aktív nukleinsavak szerkezetének megállapítására.

az ipari alkalmazás szempontjából fontos vizsgálatoknak máris egész sorát folytatjuk. ilyen például a rendkívül jó elektromos és mechanikai tulajdonságú szilikonok - nagymolekulájú, szilíciumtartalmu anyagok - molekulasúlyának meghatározása. a szilikongumik, olajok, lakkok előállításában fontos annak ismerete, hogy a felhasznált alapanyagok milyen fázisokon mennek keresztül és a különböző kémiai reakciók alkalmával milyen és mekkora molekulájú anyagok keletkeznek.

az agyagásványok szerkezetének vizsgálata részben a vegyipart, részben az építőanyag-ipart érinti. ezeknek az anyagoknak a tulajdonságai is szorosan összefüggnek alkotó részecskéik méretével és egymásközötti kapcsolódásával.

hasonlóképpen gyakorlati jelentőségű a gépszirok vizsgálata, mert ezeknek kenőtulajdonságai és szerkezete között szoros összefüggés van, továbbá, mert használatuk közben szerkezetük és ezzel tulajdonságaik is változnak. ezek a kutatások a magyar ásványolaj- és földgáz kísérleti intézettel és a kőolajipari trösztrel együttműködésben folynak.

/folyt.köv./

12.50

12.50
12.50

- 17 -

bb 7. /ahol a molekulák... 2. folyt./- szb

- alapvető a nagymolekulájú anyagok jelentősége a műanyagiparban. a gyártáskor ugyanis kisebb molekulák állnak össze nagyobbakká és nagyon lényeges ismerni a keletkező molekulák nagyságát, súlyát, szerkezetét. a műanyagipari kutatások előmozdításához laboratóriumi munkát ilyen vizsgálatokkal járul hozzá.

megemlítem, hogy foglalkozunk mikroorganizmusok, baktériumok és az őket pusztító bakteriofagok szerkezetének és változásainak vizsgálatával is.

a laboratórium a molekulásúly és szerkezet meghatározására különböző módszereket együttesen alkalmaz. a rendelkezésünkre álló elektronmikroszkópnak olyan nagy a felbontó képessége, hogy körülbelül tíz atomnyi méretet már észlelni lehet vele, így a makromolekulák láthatóvá válnak. a legmodernebb elektronmikroszkópon, amelynek nagyítása félmilliószoros is lehet, egy ezredmilliméternyi tárgyat félméter nagyságúnak láthatunk. másik fontos műszerünk az ultracentrifuga. itt egy percenként 50.000-60.000 fordulattal forgó dobban a centrifugális erő a föld nehézségi erejének százezerszeresét fejti ki, vagyis egy gramm tömegre száz kilogrammnak megfelelő erő nehezedik. így a vízben levő apró részecskék gyorsan leülepednek, s még az óriásmolekulák is ülepedhetnek. az ülepedési sebesség mérésével következtetni lehet a részecskék tömegére, az anyag molekulásúlyára. az oldatokban levő anyagok eloszlási sebességét jellemző diffúzió-állandónak meghatározásával szintén meg lehet állapítani a molekulásúlyt. az elektromos töltéssel rendelkező molekulák súlyát elektroforézissel - elektromos térben való mozgásukkal - határozzuk meg.

a molekulásúly megállapításánál sokkal nehezebb feladat a molekulák szerkezetének meghatározása. ez főleg közvetett módszerekkel, következtetések útján történik. fel lehet használni erre az anyagoknak azt a tulajdonságát, hogy milyen anyagokhoz kapcsolódnak, milyen kémiai folyamatokban vesznek részt. ezenkívül a szerkezeti vizsgálatok egyik legnagyobb lehetőségét a röntgensugarak nyújtják. az anyagon áthaladó röntgensugarak szóródása ugyanis összefügg az anyag szerkezetével. ilyen módon lehetővé válik a kristályos, vagy a nagymolekulájú anyagok szerkezetének meghatározása. éppen ezért a közeljövőben a kutatásnak ezt a fontos eszközét is bevonjuk vizsgálatainkba. /mti/

13.02

1341

2. felh

.. - 18 -

bb 28. február 1-től egységesen a házfelügyelők a lakbérrel együtt szedik be az általános háztartási biztosítás díját

1 kf/kf szb vg

1962. január 6.

budapesten eddig mintegy 130.000 lakás bérlője kötött általános háztartási biztosítást. a már népszerűnek mondható biztosítási forma hasznosságát bizonyítja, hogy az elmúlt évben is több mint száz-ezer esetben fizettek kártérítést, elsősorban ablaküveg betörésekre, valamint balesetekre, betöréses lopás okozta károkra, stb. e biztosítási forma elterjedését gátolta az, hogy a díjbeszedés eléggé szervezetlenül történt. foglalkoztak vele a biztosító alkalmazottai, a házfelügyelők, sokan pedig maguk fizették be a díjakat a fiókokba. a lakosság kifogásolta azt is, hogy a díj befizetéséről nem kapnak semmilyen igazolást. éppen a sokféle díjbeszedés miatt fordult elő nemegyszer, hogy a lakók elmaradtak a fizetéssel, s emiatt az időközben keletkezett károk megtérítésénél nézeteltérések, zavarok támadtak.

a fővárosi házkezelési igazgatóság és az állami biztosító budapesti igazgatósága a napokban szerződést kötött, amely megszünteti ezeket a visszasságokat. a megállapodás értelmében február 1-től budapesten egységesen a házfelügyelők, a havi lakbérékkel együtt szedik be az általános háztartási biztosítás díját, amelyet a lakbérkönyvben tartanak nyilván. a házfelügyelők így egyben az állami biztosító megbízottjai is lesznek a házakban az általános háztartási biztosítási ügyekben. a magánházakban továbbra is a biztosító díjbeszedőjének, azokban az állami házakban pedig, ahol házfelügyelő nincs a lakbérrel együtt a házkezelési kirendeltségekhez kell befizetni a biztosítás díját. /mti/

.. -

13.10

1347 2. felh

- 19 -

bb 29. időjárásjelentés

tm szb

1962. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti január 6-án, szombaton 13 órakor:

a hideg kissé enyhül

pénteken közép-európa északi részén kissé gyengült a hideg és többfelé volt kisebb havazás, ónoseső. közép-európa többi részén viszont tovább tartott a hideg idő. hazánkban tegnap párás, ködös, hideg volt az idő. néhány helyen jelentéktelen mennyiségű hó szállingózott. több helyről jelentettek zuzmaraképződést. a hőmérséklet legmagasabb értéke napközben mínusz 3-6 fok között volt, de a kékestetőn, ahol 8 órán keresztül sütött a nap, mínusz 1 fokig emelkedett a hőmérséklet, a napos szabadság hegyén pedig 0 fokig. ma hajnalban mínusz 5-9 fokig hűlt le a levegő. a hótakaró az ország nagyrészen csak foltokban, illetve egy-két centiméter vastagságban borítja és csak néhány helyen van vastagabb hóréteg az országban. a hegyekről ma reggel a következő hóvastagságokat jelentették: kékestetőről és galyatetőről 3, farkasgyepőről 4, a szabadsághegyről pedig csak hófoltokat. ma délelőtt országszerte borult, párás, helyenként ködös volt az idő. csak a magasabb hegyeken sütött a nap. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 5.3 fok volt, 4.2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig:

a hideg kissé enyhül. felhős, párás, ködös idő. néhány helyen kisebb havazás, ónoseső. holnap az ország északi felében megélnéklő, északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 3 - plusz 1 fok között.

a duna vizállása ma reggel: 214 centiméter.

/mti/

14.00

14.10

Handwritten signature

- 20 -

bb 30. az elnöki tanács elnöke fogadta új szófiai nagykövetünket
te szb hk 1962. január 6.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, szombaton fogadta cséby lajost, a magyar népköztársaság új szófiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét az állomáshelyére közel jövőben történő elutazása alkalmából. /mti/

--

bb 31. a kormány elnökhelyettese fogadta új szófiai nagykövetünket

te szb hk

1962. január 6.

biszku béla, a kormány elnökhelyettese, az mszmp politikai bizottságának tagja, szombaton fogadta cséby lajost, a magyar népköztársaság új szófiai rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

--

bb 32. sugár andor emlékkiállítás a műcsarnokban

t fe/tr szb fm

1962. január 6.

szombaton a műcsarnokban megnyílt sugár andor, a mártirhalált halt proletár festőművész emlékkiállítás. az ünnepi megnyitón megjelent szakasits árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága tudományos- és kulturális osztályának vezetője, kulturális és művészeti életünk számos képviselője, továbbá sugár andor egykori kommunista harcostársai és rokonai.

rényi péter, a népszabadság szerkesztőbizottságának tagja megnyitóiban méltatta sugár andor harcos életét és alkotásait. /mti/

--

14.20

14.25

Handwritten signature

- 21 -

bb. 34. fehérbe öltözött a főváros - az „igényes,, téli dísz:
a zuzmara

1/tz/gg/rj vg

1962. január 6.

szombaton reggelre ragyogó fehér dísz öltött a főváros. mintha mindent tejszinhabba mártottak volna, úgy borította el a zuzmara a fákat, az utakat, a házakat, még a telefondrótokat is. nem a dér, hanem a zuzmara, éppen úgy, mint már pénteken is, noha akkor még valamivel gyengébben. előtte két napon át viszont valóban dér lepte be a fővárost.

mert a kettő - amint dr. berkes zoltán, meteorológiai intézet osztályvezetője elmondotta - nem teljesen azonos, bár mindegyik finom jégkristályok tömege és mindegyik abból keletkezik, hogy a levegőben levő pára kifagy. a dér ugyanis általában szélcsendes időben jön létre, a zuzmara viszont már „igényesebb,, mert keletkezéséhez a köd és valami gyenge kis szél együttműködését is megkívánja. ezért a dér inkább a késő őszi szép csendes éjszakákon alakul ki, a zuzmara viszont a tél dísz, amikor már erősebb a ködképződés és van egy kis levegőmozgás is. de a „nagyobb követelmények,, ellenében a zuzmara többet is nyújt a szemnek. a dér csak vízszintes felületekre rakodik le, a zuzmara viszont, amint szombaton reggel is gyönyörűen megfigyelhető volt - bármilyen felületen kialakul, az égnek nemcsak a tetején ül meg, hanem fent, oldalt, sőt alul is: teljes körben átöleli őket.

jégkristályaik egyébként lényegileg azonosak a hópelyhek kristályaival. a különbség csak az, hogy a felhőben a hó rendszerint apró por, - vagy füstszemcséken kezd kondenzálódni, vagyis kezdi körülnőni az anyagcskát, a dér és a zuzmara esetében viszont sík, vagy ágasbogas felületek „rántják magukhoz,, és fagyasztják kristályokká a levegő felesleges páratartalmát.

ahhoz, hogy zuzmara kialakulhasson, természetesen feltétlenül szükséges a tárgyak bizonyos lehülése. ennek mértéke a levegő páratartalmától függ. nagyon erős lehülés viszonylag szárazabb levegőben is létrehozhatja a jégkristályokat, ha viszont a levegőben több a pára, kisebb lehülés is elegendő hozzá. mindenesetre nélkülözhetetlen a fagyponthoz alatti hőmérséklet. elvileg már a mínusz 0,1 celsius fokos hidegben is létrejöhet a zuzmara, de ehhez már rendkívül erősen párás levegő kellene, úgyhogy gyakorlatilag nem is fordult elő.

mindenesetre, ha a téli reggeleken zuzmarával ékes környezet tárul szemünk elé, az időjárás jelentés meghallgatása nélkül is biztosra vehetjük a lehülést és azt, hogy a ködös levegőt legalább valami gyenge kis szél is megmozgatta a hajnali órákban./mti/

14.29

14.25

ell

- 22 -

bb 35. kormányrendelet a gépjárműadóról

i st/tr szb vg

1962. január 6.

a magyar közlöny pénteki száma közli annak a kormányrendeletnek a végrehajtási utasítását, amely több tekintetben megváltoztatja a gépjárműadó-igények intézését. az adót a jövőben nem negyedévenként, hanem félévenként kell fizetni, mégpedig március 31-ig, illetve szeptember 30-ig. azoknak, akik a régi szabályok szerint az első negyedévi adót már befizették, a második negyedévre jutó részt március 31-ig kell megfizetniük.

a belföldi rendszámu gépjárművek tulajdonosai az adólapot és az adó befizetéséhez szükséges befizetési lapot ezentúl csak a lakóhelyük szerinti járási, városi, kerületi pénzügyőri szakasznál szerezhetik be, s az adót ugyancsak a lakóhelyüknek megfelelő megyei, megyei jogú városi, illetve a fővárosi adóhivatal számlájára kell befizetniük. eddig valamennyi gépkocsitulajdonos a fővárosban vezetett számlára fizette be adóját, s így például a reklamációk intézése meglehetősen nehézkes volt. a decentralizálással ezt a problémát kívánják megoldani. az adó megfizetését továbbra is az adólap igazolja, amit gondosan meg kell őrizni. az adót egyébként a megjelölt határidőig külön felhívás nélkül kell megfizetni, mert a késedelmes fizetés bírsággal jár. /mti/

--

bb 35. hivatalos nyereseményjegyzék a Lottó első játékhétéről

tr szb vg

1962. január 6.

az első játékhétre 3,878.393 Lottószelvény érkezett. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 23 fogadó ért el, a nyereseményösszeg egyenként 126.468 forint, 75 fillér. háromtalálatot 2.362 fogadó ért el, a nyereseményösszeg egyenként 616 forint, 25 fillér. a kéttalálatos szelvények száma 66.620, ezekre egyenként 21.83 forintot fizetnek. /mti/

--

14.34

14.34

- 23 -

bb 36. hízik a balaton jégpáncélja, telnek a jégvermek

vid cs/j sb ká

1962. január 6.

decemberben a balaton jégpáncélja 15-20 centiméteresre vastagodott, s január első napjaiban tovább erősödött. a repedéseken, valamint a mesterségesen vágott csatornákon gyakran ömlött víz a felszínre, s így sokhelyütt az átlagosnál sokkal vastagabbra „hízott”, a tó jege. a balatoni jégvágók kettőzött erővel dolgoznak a megvastagodott jégen, hogy minél előbb megtöltsék a part mentén épített hatalmas jégvermeket. a munkát több helyen a tó mozgása is elősegítette: a hullámzás által összetört táblákat kisebb erőfeszítéssel szállíthatták partra. a balatoni halászok 30-40 vagonos óriásvermekbe gyűjtik a jeget, hogy a halzsákmányt majd romlásveszély nélkül tárolhassák és szállíthassák. a tóparti vendéglátóhelyek nyári jégszükségletét többnyire a balaton menti termelőszövetkezetek tagjai gyűjtik vermekbe. a balatonfüredi termelőszövetkezet tagok például 9 nagy vermet töltenek meg, s a számítások szerint körülbelül 100.000 forintot kapnak a vendéglátó vállalatoktól.

a balaton északi és déli partján ezen a télen több mint 300 vagon jeget tárolnak a meleg nyári hónapokra. /mti/

..-

bb 37. reprezentatív zenés cukrászda nyílt balatonfüreden

vid te szb ki

1962. január 6.

balatonfüreden reprezentatív zenés cukrászda nyílt az üdülőtelep egyik legszebb műemléképületében. a százhusz személyes, három helyiségből álló szórakozóhely belső berendezése magán viseli az épülethomlokzat építészeti stílusát: boltíves mennyezet, faburkolatok ékesítik. /mti/

..-

15,35

15 no

- 24 -

bb. 38. befejeződött az állami gazdaságok igazgatóinak debreceni tanácskozása

vid cs/j/gy/ká

1962. január 6.

szombaton véget ért debrecenben az állami gazdaságok igazgatóinak négynapos tanácskozása, amelyen a magasabb természőzások eléréséről, az árutermelés fokozásáról és a gazdálkodás tervszerű fejlesztéséről folytattak eszmecsere-t. a tanácskozás résztvevői megállapították, hogy megfelelő szakemberekkel rendelkeznek ahhoz, hogy szilárd alapokat teremtsenek a termelési tervek maradéktalan teljesítéséhez. hangsúlyozták: azokban a gazdaságokban, ahol a lehetőségek már megvannak, az iparhoz hasonló vezetési és gazdaságelemzési módszereket kell meghonosítani. az új módszereket, új típusú gépeket és agrotechnikai eljárásokat az idén széles körben ismertetik.

a négynapos tanácskozás végén izinger pál, az állami gazdaságok főigazgatója válaszolt a vitákban felvetett kérdésekre. /mti/

..-

bb. 39. a magyar dolgozók tiltakozása a franciaországi fasiszta terror ellen

ö vid hi/ke/gy/fm

1962. január 6.

a francia kommunista párt párizsi székháza ellen intézett fegyveres terrorista támadás mély felháborodást váltott ki a magyar dolgozók körében.

a lőrinci hengermű 11 üzemrészében szombaton gyűléseken tiltakoztak a francia kommunista párt épületét ért bandita-támadás és az oas fasiszta terrorja ellen. a felszólalók szolidaritásukat fejezték ki az algéria békéjét követelő francia munkásság iránt, felháborodott szavakkal ítélték el a terrort, s követelték, hogy a francia kormány akadályozza meg a fasiszták banditatámadásait. a tiltakozó határozatokat valamennyi jelenlevő dolgozó aláírta.

a diósgyőri lenin kohászati művekben a délutáni műszakra érkező martinászok az acélmű tanácsstermében rögtönzött gyűlést tartottak, s tiltakoztak az aljas merénylet ellen. a tiltakozó gyűlés résztvevői a legteljesebb együttérzésükről biztosították a francia munkásokat, valamint a felszabadulásukért hősiességgel harcoló algériaiakat.

/folyt. köv./

16,25

16 hi

- 25 -

kl

bb. 39. / a magyar dolgozók... 1. folyt./ 99

heves megye ipari üzemében és termelőségvetkezeti falvaiban is egyöntetű felháborodással fogadták a merénylet híreit. a béalapát-falvi cementgyár munkásai az üzemrészeként megrendezett röpggyűléseken tiltakoztak a francia haladó erőkre sújtó terror ellen. röpggyűlésen ítélték el a merényletet, s élő szavakkal bélyegezték meg a provokációt az egercsehi bánya frontfejtésein dolgozó szocialista munkabrigádok is. mátraderacske, nagyréde, abasár és más községek dolgozó parasztjai táviratban fejezték ki tiltakozásukat a támadás miatt.

Somogyban szombaton megyeszerte röpggyűléseket tartottak: a dolgozók elítélték a gaztettet és követelték a tettesek méltó megbüntetését. a kaposvári textilművek dolgozói tiltakozó táviratukban ezeket írják: „a francia kommunista párt párizsi székháza ellen intézett terrorista támadás is megmutatja, hogy a tincselések, terror cselekmények már nemcsak algériában, hanem franciaországban is folynak az algériaiak és a kommunisták ellen. ezeket a cselekményeket ugyanazok az erők irányítják, amelyek továbbra is rabszolgasorsra akarják kényszeríteni algériát és kincseinek megtartására törekcsenek. együttérzésünkről biztosítjuk a francia kommunista pártot és algéria hős népét, és követeljük az aljas gaztettek megakadályozását. /mti/

bb. 40. zajlik a tiszta - két nap alatt öt és fél métert emelkedett a vízszint

vid te/gy/ki

1962. január 6.

az óév utolsó és az ujesztendő első napjainak enyhe időjárása hirtelen olvadást idézett elő a hegyekben. ugyanakkor az alföldön több napon át esett az eső. a váratlanul jött olvadás és csapadék szinte egyik napról a másikra 5.5 méterrel megemelte a tiszta vízszintjét. az áradással együtt megindult a jégzajlás is. az ár és a jég a tiszta szolnok megyei szakaszán több hajót és halászcsónakot magával sodort. a jelenlegi mínusz 6-8 fokos hőmérsékletnél újra megkezdődött a kásásodás, ami veszélyezteteti a tiszamenti üzemek vízellátását. a tiszamenti vegyiművekben szombaton a kásás jég eltönte a szivókosarakat. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság sietett az üzem segítségére. két uszószivattyút állítottak üzembe, de a vízszükségletnek így is csak felét tudták fedezni. /mti/

16,33

- 26 -

bb. 41. jól türik a hideget a külföldi buzaajták, megkezdődött az ősziak fejtrágyázása somogyban

vid cs/j/gy/ka

1962. január 6.

Somogy megye termelőségvetkezetei összesen 150 000 holdon vetettek őszi gabonaféléket. a gabonák tulnyomó többsége már október hónapban jól előkészített magágyba került. az októberi bő csapadék után a vetések gyors fejlődésnek indultak, s a december közepén beköszöntött hideg előtt megerősödtek, szépen bokrosodtak. a növényzet az óév utolsó napjaiban 5-10 centis hótakaró alá került mindenütt. a napokban megtartott határszemlék során megállapították a szakemberek, hogy az idejében elvetett őszi kalászosok jól bírják a hideget, köztük a több mint 38 000 holdon vetett külföldi buzaajták is. az elmúlt években ugyanis természetes szelekció útján alkalmazkodtak a mi sajátos éghajlati viszonyainkhoz. fagykárt eddig nem észleltek.

Somogyban megyeszerte megkezdődött az őszi buzaajták fejtrágyázása. a ráksi új élet termelőségvetkezeti határában 4 műtrágyaszóró dolgozik. elsősorban a külföldi buzaajtákat látják el fejlődést serkentő pétisóval, majd a hazai ajtákat következnek. /mti/

bb. 42. hazaérkezett a szovjetunióból a magyar állami hangversenyzenekar - ferencsik jános nyilatkozata

t fe/tm/gy/sr

1962. január 6.

több mint kéthetes sikeres szovjetunióbeli vendégszereplés után szombaton hazaérkezett a magyar állami hangversenyzenekar. fogadásukra a nyugati pályaudvaron megjelent meruk vilmos, a művelődésügyi minisztérium színházi és zenei főigazgatóságának vezetője, a kulturális kapcsolatok intézetének, az országos filharmóniának, a rendező irodának, valamint a nemzetközi koncertigazgatóságnak számos tagja. jelen volt a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselője.

ferencsik jános kossuth-díjas karnagy megérkezésakor nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- szovjetunióbeli vendégszereplésünk nagy élményt jelentett mindannyiunk számára. tíz koncertet adtunk - három moszkvában, ötöt leningrádban, kettőt rigában.

/folyt. köv./

17,00

17,12

- 27 -

bb. 42. / hazaérkezett a... folyt./ gy

ugy gondolom, nem feladatomban, hogy hangversenyünk sikeréről beszámoljak, mégis szeretném kiemelni azt az elismerést, amit Kodály és Bartók műveinek hiteles tolmácsolásával kiérdemeltünk. és úgy vélem muszorgszkijjal sem vallottunk szégyent.

- külön kell beszélnem arról a szívélyes, baráti fogadtatásról, kedves gondoskodásról, amelyben bennünket, magyar művészeket a szovjetunióban részesítettek; vonatkozik ez a leningrádi filharmónikusokra is. január 15-én hosszabb külföldi turnéra megyünk és éppen ezért végtelenül sajnáljuk, hogy a január végén hazánkba látogató leningrádi filharmónikusokat nem üdvözölhetjük és nem viszonzhatjuk szívélyes vendégszeretetüket. /mti/

..

bb. 43. munkás-paraszt találkozó gyomán

vid ke/gy/fm

1962. január 6.

gyoma termelészövetkezeti községben szombaton kétnapos munkás-paraszt találkozó kezdődött. este a járási művelődési otthonban a bihari jános együttes és a liszt ferenc énekkar szórakoztatta a munkás- és parasztcsaládokat.

vasárnap nagygyűlést, a gyermekek részére bábszínházat, a felnőttek részére pedig műsoros estét és baráti találkozót rendeznek. /mti/

..

17,20

- 28 -

17 30

NY

bb. 44. időjárásjelentés

gg/gy/bs

1962. január 6.

a meteorológiai intézet jelenti január 6-án, szombaton 18 órakor:

a hideg kissé enyhül.

várható időjárás vasárnap estig: a hideg kissé enyhül. felhős, párás, ködös idő. néhány helyen kisebb havazás, ónos eső. az ország északi felében megélénkülő északnyugati szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: minusz 3- plusz 1 fok között. /mti/

..

- v é g e -

21,55 ✓

29 -

NY

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1962. január 7.

bb. 1. fonóesték a mátra alján

vid fm/ke/gy/fm

1962. január 7.

számos mátra- és bükkaljai faluban - többek között bodonyban, mátraderescskén, mátraballán, novajon és egerszalókon - a többévszázados hagyományok szerint ma is megtartják a fonóestéket. a kisz és a művelődési otthonok segítségével bővítették a fonóesték „programját”, egy-egy leány felolvasást tart, egy-egy verset, vagy új könyvet ismertet. az idősebb asszonyok régi rigmusokat, verses köszöntőket mondanak. a régi fonóházi szokásokat az egri dobó István múzeum néprajzi munkatársai lejegyezték, összegyűjtötték, népi játékokká is feldolgozták a községi tánc-csoportok műsorához. /mti/

..

bb. 2. újabb látnivalóval gazdagodott a pannonhalmi vár

vid ke/gy/fm

1962. január 7.

nyugat-dunántul egyik idegenforgalmi látványossága, a pannonhalmi vár újabb látnivalóval gazdagodott. most fejeződött be a középkori „kerengő” folyosó helyreállítása, s ezután a várat felkereső turisták eredeti formájukban csodálhatják meg majd a több mint 800 éves köveket és falrészeket. jelentős esemény a vár történetében a nemrég megnyitott állandó helytörténeti kiállítás. /mti/

..

bb. 4. újabb iskolák épülnek bács megyében

vid ke/gy/fm

1962. január 7.

bács megyében a következő hónapokban tovább bővül az oktatási hálózat. kecskeméten, kiskunfélegyházán és baján új általános iskolák építését kezdik meg. kiskunhalason, kiskunmajsán és kunszentmiklóson pedig 1962-ben befejezik a már megkezdett iskolaépítkezéseket. számos községben nevelő lakás is készül. /mti/

600
..

- 1 -

ALY